

Рівненський державний
гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів
здобувачів вищої освіти

№ 1
2020

Рівненський державний гуманітарний університет

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ:

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 1

Рівне, 2020

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ: збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти. – Випуск 1. – Рівне: РДГУ, 2020. – 162 с.

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчі редактори:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Немеш Олена Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, в.о.ректора Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олексій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І Рівненського державного гуманітарного університету

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол № 5 від 29 травня 2020 р.)*

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

контроль за розвитком рухів та організацією рухового режиму; 9) узгоджена спільна діяльність дошкільного навчального закладу та сім'ї з фізичного розвитку та оздоровлення дітей [2, 5, 6].

Висновки. Отже, при опрацюванні науково-методичних джерел з'ясовано, що в цілому формування фізичної культури особистості дітей старшого дошкільного віку можлива при виконанні таких умов: організації всіх форм рухового режиму; застосування різноманітних форм дозвілля; ігрового методу і рухливих ігор як основного засобу фізичної культури; застосування рухливих ігор та ігрових завдань в режимі дня.

Список використаної літератури

1. Бальсевич, В. К. Что необходимо знать о закономерностях регулярных занятий физическими упражнениями / В. К. Бальсевич // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 1999. – № 6. – С. 52.
2. Вільчковський Е. С. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е.С.Вільчковський, О. І. Курок. – Суми : ВТД „Університетська книга”, 2008. 428 с.
3. Москаленко Н. В., Єлісеєва Д. С. Аналіз рівня соматичного здоров'я дітей старшого шкільного віку // Спортивний вісник Придніпров'я. – Дніпропетровськ, 2014. – № 118. – С. 189–192.
4. Самоненко С. Формування фізичної культури особистості в процесі особистісно орієнтованого навчання руховим діям / С. Самоненко // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 4. – С. 193-195.
5. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч. 2. – 248 с.
6. Юрчук О. Вплив рухового режиму на фізичний стан дітей дошкільного віку / О.Юрчук// Нова пед. думка. - Рівне, 2017. – № 2(90). – С. 64–68.
7. Ярмолинский В. И. Современные механизмы формирования физической культуры личности в системе непрерывного образования / В. И. Ярмолинский, В. А. Коледа // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наукова монографія / за ред. проф. С. С. Єрмакова. – Х. : ХДАДМ (ХХІІІ), 2008. – №11. – С. 155-161.

УДК 373.5.091.2-044.332

ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Кобзар З., здобувач ОС «бакалавр» спеціальності 053 «Психологія», 4 курс, РДГУ

Науковий керівник: ст. викладач Березюк Т. П.

Постановка проблеми. Початок навчання в школі супроводжується стресовим сприйняттям молодшого школяра нових умов середовища, оскільки це найбільш складний етап життя в психологічному, соціальному та фізіологічному розумінні.

Метою даної роботи є дослідження проблеми адаптаційного процесу молодших школярів до навчально-виховного процесу.

Велику увагу процесу адаптації особистісного становлення молодших школярів у психолого-педагогічних дослідженнях приділяли: Л. С. Виготський, В. В. Давидов, Д. Б. Ельконін, В. С. Мухіна, Л. І. Божович, І. В. Дубровіна, А. В. Запорожець та інші.

Адаптація – процес пристосування організму, особистості до зміни оточуючих умов життя, діяльності за допомогою фізіологічних, психічних і соціальних реакцій, спрямованих на створення передумов нормального функціонування у незвичних умовах [4]. Період адаптації молодшого школяра може тривати від декількох тижнів до пів року і залежить від таких чинників: індивідуальні особливості дитини, характер взаємодії з соціальним оточенням, рівень готовності дитини до школи та інші.

Процес адаптації у дітей молодшого шкільного віку проходить на трьох рівнях:

- біологічному (приспособлення до нового режиму);
- психологічному (входження до нової системи вимог, пов'язаних із виконанням навчальної діяльності);
- соціальному (входження дитини до учнівського колективу) [3].

Мотиваційна готовність дитини означає наявність у дітей бажання вчитися і отримувати нові знання. Емоційно-вольова готовність має на увазі сукупність психічних якостей, які дозволяють дитині самостійно долати різні труднощі в емоційному плані при навчанні та спілкуванні з однолітками [1].

В даний час серед дітей, що вступають до школи, здорові тільки 20-25%. У решти вже є різні порушення в стані здоров'я. Цілком природно, що ймовірність несприятливого протікання процесу адаптації у цих дітей значно зростає. Найважче адаптуються діти, у яких в анамнезі: складно протікав період новонародженості, були черепно-мозкові травми, часті і важкі хвороби, різні хронічні захворювання, розлади нервово-психічної сфери. Затримка функціонального дозрівання, негативно впливаючи на стан центральної нервової системи, служить причиною більш важкого перебігу адаптації, що обумовлюється зниженням працездатності, високою стомлюваністю, більш низькою успішністю, погіршенням здоров'я і зниженням успішності навчання. Саме у цій групі відзначається найбільш виражена шкільна дезадаптація, тобто утворення неадекватних механізмів пристосування до школи у формі порушень навчальної діяльності та поведінки, конфліктних відносин, психогенних захворювань і реакцій, підвищеного рівня тривожності, відхилень в когнітивному розвитку [2].

Для формування навчальних дій, на думку Р. В. Павелківа [5], дуже важливо вчити дитину на досягнутих нею видах діяльності, наприклад на малюванні. Заняття повинні будуватися таким чином, щоб поступово переключати увагу дитини з результату виконуваних дій на спосіб одержання цього результату, тобто від практичних дій до учбових. Навчальний мотив, прагнення оволодіти способами учбової діяльності, контроль та інші навчальні дії поступово стають досягненнями дитини, і вона психологічно входить в навчальну діяльність.

Дослідивши питання адаптації молодших школярів до навчально-виховного процесу, можна зазначити, що дана проблема є складною, адже адаптаційний процес залежить від багатьох факторів: орієнтації навчально-виховного простору щодо інтересів дитини, створення психологічно сприятливого клімату в учбовому середовищі, мотивування та надання безперервної підтримки школярам.

Список використаної літератури

1. Зайцева Т. А. Готовність та адаптація дітей-першокласників до навчання в школі / Т. А. Зайцева, М. В. Швардак // Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених. – 2018. – С. 120–125.
2. Обухова А. С. Психологія дітей младшого шкільного віку: учебник и практикум для бакалавров / под общ. ред. А. С. Обухова. – М.: Издательство Юрайт. – 2016. – С. 583.
3. Олексюк Ю. Теоретичні основи адаптації першокласників до навчання в школі / Ю. Олексюк // Магістерський науковий вісник Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – 2018. – №29. – С. 151–153.
4. Психологічний словник / Авт.-уклад.: В. В. Синявський, О. П. Сергєєнкова / за ред. Н. А. Побірченко. – К.: Наук. світ. – 2007. – С. 274 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O_Serhieienkova_IL.pdf. (дата звернення 21.03.2020).
5. Павелків Р. В. Вікова психологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / Р. В. Павелків. – К.: Кондор. – 2011. – С. 469.

З М І С Т

Ащенко О. Причини соціальної дезадаптації особистості у чужій країні.....	5
Бабич Л. Психологічні особливості морального розвитку дітей молодшого шкільного віку	9
Багрова В. Гармонійний розвиток новонароджених.....	11
Бажинська Д. Дослідження міжособистісних стосунків студентів.....	13
Базилюк О. Креативність в професійно-педагогічній діяльності.....	15
Бармак І. Психологічні умови формування самооцінки дошкільника у системі родинних відносин.....	17
Белко В. Представлення подросткам о конфліктах с родителями.....	19
Болтунова А. Стресостійкість працівників правоохоронних органів як психологічний феномен	22
Вітрук Д. Діагностика креативності у підлітковому та юнацькому віці	23
Гаєвська А. Проблема діагностики дітей з аутистичними порушеннями.....	25
Глотова М. Спілкування в соціальних мережах як чинник агресивності в ранньому юнацькому віці	27
Гнатюк О. Особливості психодіагностики дітей, які мають порушення аутичного спектру.....	29
Гребіневич М. Практичний досвід з організації психологічного супроводу молодших школярів як мотиваційний фактор навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.....	31
Давидюк І. Особливості психодіагностики особистісної сфери дітей, що мають мовленнєві порушення	32
Данилюк М. Взаємозв'язок мовленнєвих порушень у дітей з загальним недорозвиненням мовлення.....	34
Дорош І. Шляхи оптимізації психофізичного розвитку дітей дошкільного віку.....	36
Дмитришина А. Психологічні особливості формування самооцінки дитини молодшого шкільного віку.....	39
Жарова О. Емпатія як психологічна детермінанта особистісного розвитку молодшого школяра.....	41
Захарова Н. Особливості прояву тривожності у підлітковому віці	42
Збишко Н. Ставлення особистості до старості.....	44
Іванова І. Особливості використання проєктивних методик в процесі діагностики дітей з особливими освітніми потребами	46
Іванчик О. Розгортання процесів саморегуляції у юнацькому віці.....	48
Калюш Р. Діагностика комунікативних і організаторських здібностей майбутніх психологів у процесі їх професійного навчання	53
Карпова А. Шкільний булінг як соціально-психологічний феномен.....	54
Качуровська Д. До проблеми особистісної готовності до професійної діяльності майбутніх психологів.....	56
Кирилюк В. Основи психокорекційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.....	58
Кляпчук Ю. Фізична культура особистості та її формування у дошкільному віці.....	59
Кобзар З. Проблема адаптації молодших школярів до навчально-виховного процесу...	61
Ковтун О. Психодіагностика особливостей сприйняття підлітками ситуації боулінгу...	63
Ковтун С. Гендерні особливості емпатійності у підлітковому віці.....	64
Козенюк М. Психологічні особливості комунікативних здібностей підлітків	66
Командік О. Психологічні особливості формування лідерських якостей у дітей молодшого шкільного віку.....	68
Кохно Т. Психодіагностика стресостійкості у студентів	69
Кравцова Ю. Психологічні особливості соціалізації творчої молоді.....	71
Крук Л. Розвиток мовлення у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ III рівня	72

Кузнєцова О. Особливості статево-рольових уявлень дошкільників.....	74
Кулакевич П. Психодіагностика функціональних складових адаптації до навчального процесу у студентської молоді	78
Купчик К. Батьківське ставлення як предиктор розвитку емоційної сфери у підлітковий період.....	79
Лапюк А. Психодіагностика рівня агресивності у студентів	82
Лук'яновець Б. Психодіагностика особистісної та ситуативної тривожності студентів ..	84
Максимчук М. Психологічні особливості міжособистісних стосунків у різновікових дитячих спільнотах	87
Мартинюк Т. Особливості творчої діяльності серед здобувачів вищої освіти.....	89
Матюша Т. Роль батьків у процесі адаптації п'ятикласників до вимог середньої школи	92
Мельник Т. Психологічні особливості розвитку соціального інтелекту у підлітковому віці.....	95
Мельник Ю. Розвиток творчих здібностей старших дошкільників засобами дидактичних комп'ютерних ігор.....	96
Микитюк В. Сучасні аспекти особистісно орієнтованого навчання у вищій школі.....	98
Микитюк В. Вплив тривожності на самооцінку у молодшому шкільному віці.....	100
Мирончук О. Особливості психолого-педагогічного вивчення дітей з ДЦП.....	102
Нечипорик (Грицак І.) Соціально-психологічні чинники розвитку конфліктостійкості студентської молоді.....	104
Ніжеловська І. Проблема рефлексії та її особливості у дорослих.....	108
Осадча І. Специфіка страхів у дітей з особливими освітніми потребами.....	109
Панько Г. Особливості комунікативної взаємодії дітей у різновіковій групі.....	111
Паршина Я. Самооцінка як чинник здатності до побудови партнерських стосунків у жінок 30-40 років.....	112
Петрович А. Психологічні особливості самооцінки у підлітків.....	114
Полева К. Виховання та розвиток економічної свідомості дошкільників.....	116
Прокопчук Н. Психологічний аналіз формування Я-концепції у підлітковому віці	119
Прокопчук Н. Особливості розвитку взаємовідносин у молодшому шкільному віці	121
Рабович І. Особливості тривожності у молодшому шкільному віці.....	124
Сава А. Розвиток монологічного мовлення в період молодшого шкільного віку	126
Сачевська Н. Психологічні особливості саморегуляції активності особистості.....	128
Селех Н. Представлення школьників о детях с особенностями психофизического развития.....	130
Сосновська Т. Вікові норми розвитку мовленнєвої функціональної системи дітей старшого дошкільного віку.....	133
Сосна К. Особливості корекції заїкання у дітей дошкільного віку засобами сюжетно-рольової гри.....	134
Степанкова І. Професійне самовизначення в юнацькому віці.....	136
Терешко Н. Характеристика суб'єктивного одиночства у людей старшого віку	139
Тимофіюк А. Батьківство як сфера реалізації чоловіка.....	141
Ткач О. Соціальне вигнання в навчальному середовищі.....	144
Ткачук Л. Особливості організації навчальної діяльності дітей старшого дошкільного віку з порушенням зору.....	145
Тугулюк Н. Уявлення про життєву перспективу в підлітковому віці	147
Усата І. Вибір медичної професії як особистісна стратегія.....	149
Ханінева А. Теоретичний аналіз емоційної саморегуляції підлітків-девіантів.....	152
Хомярчук Н. Сім'я в мовленнєвому вихованні дитини дошкільного віку.....	153
Хурцулава О. Психологічні засади адиктивної поведінки особистості.....	155
Цимбалюк М. Самооцінка у дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.....	156
Черниж Я. Психологічні особливості адаптації молодших школярів до навчання.....	158
Шевцова І. Особливості розвитку акцентуацій характеру у дітей молодшого	

шкільного віку.....	160
Щеглова І. Психологічні особливості проявів тривожності та страхів у дітей старшого дошкільного віку з дислалією.....	162